

BGE KVIK Idegenforgalmi Szakkönyvtár

Beszámoló a 2022. évről

A KVIK Idegenforgalmi Szakkönyvtár a járványhelyzet miatt kialakult szabályozások feloldása után ebben az évben már a szokásos nyitvatartással várta az olvasókat.

Olvasói számára több, a vírushelyzet miatt bevezetett szolgáltatást megtartott, így növelve a használói elégedettséget:

- a könyvtárhasználati órák hibrid módon, személyes és online jelenléttel is megtartásra kerültek
- továbbra is segítette online módon a témakutatást
- honlapján fejlesztette a negyedéves idegennyelvű cikkbibliográfiát
- folytatta az archívum digitalizálását és szabadon hozzáférhetővé tette honlapján

A Kari Könyvtárral közösen új szolgáltatást vezetett be a felhasználók igényesebb kiszolgálása érdekében. A „Foglalj könyvtárost” online alkalmazás segítségével témakutatás, adatbázis használat és hivatkozáskészítés témakörökben, adott helyszínen és időpontban a kiválasztott könyvtáros segíti a beiratkozott olvasó kutatómunkáját.

Belső képzést szervezett a BGE könyvtárosai számára, így bővítve digitalizálási ismereteiket.

2022. júliusától a BGE könyvtárai készpénzmentes szolgáltatóhelyekké váltak, a továbbiakban csak bankkártyás fizetés lehetséges.

2021. októberében a BGE könyvtárainak összefogásában elkezdődött minőségfejlesztésben a könyvtár munkatársai is részt vettek, több munkacsoport tagjai is voltak. Az egész évben zajló munka a következő évben is folytatódik, célja a minősített könyvtári cím elnyerése.

Szakmai feladatok ellátása

Könyvtári szolgáltatások minőségének biztosítása, fejlesztése

A vírushelyzet miatti szigorítások feloldása után a Könyvtár újra a megszokott nyitvatartással várta az olvasókat, miközben igyekeztek az online szolgáltatásokat is fenntartani. Így maradtak meg a Teamsen tartott könyvtárhasználati és hivatkozáskészítési órák, az online témakutatás, dokumentum foglalás.

A szakemberek, a kutatók és a hallgatók részére továbbra is építi a Könyvtár által előfizetett napilapok és hetilapok sajtófigyelését. 2022-ben elkezdődött a sajtófigyelés archívum részének digitalizálása is. Honlapján folyamatosan frissíti a Tudástárat.

Az oktatók számára továbbra is elérhető a tematikus havi témafigyelés és az igény szerinti témakutatás havi rendszerességgel vagy esetenkénti kérésre.

A Kari Könyvtárral együttműködve alakította ki az új könyvtári szolgáltatását, a „Foglalj könyvtárost” online alkalmazást, ami október közepén indult és a hallgatók körében nagy népszerűségre tett szert.

Ez alatt az idő alatt közel 30-an jelentkeztek a programra. A szolgáltatás lényege, hogy az olvasó, számára adott témában személyes segítséget kaphasson. Az online alkalmazásban ki lehet választani a témakutatás, adatbázis használat és hivatkozáskészítés témaköröket, majd helyszín, időpont és könyvtáros is választható. Lehetőség van a témakör pontos leírására is, így jobban fel tud készülni a kolléga.

Képzések, továbbképzések

30 órás szakmai továbbképzésen vett részt Kóger Dóra októberben. A Könyvtári Intézet szervezésében megvalósult „Az intézményi publikációs vagyion nyilvántartása a Magyar Tudományos Művek Tárában” című tanfolyamon szó volt az MTMT működéséről és lehetőségeiről. A megszerzett tudással Dóra jobban tudja támogatni az oktatókat és kutatókat.

1 napos IKR szakmai tanfolyamon vett részt Csapó Levente. A tanfolyamon szó volt a SZIKLA könyvtári rendszer katalógizáláshoz, gyarapításhoz kapcsolódó munkafolyamatokról. Levente munkája során jól hasznosítja az elhangzottakat.

Csapó Levente belső képzést tartott a BGE könyvtárosai számára a digitalizálásról. Alapja a tavaly elvégzett tanfolyam mellett a szkennelés és a hozzá tartozó karakterfelismerő program használatában szerzett gyakorlat volt. A képzésen 4 könyvtáros vett részt (2 fő KVIK, 1 fő KVIK IFO és 1 fő PSZK). 1 nap személyes gyakorlat mellett a résztvevők online szakmai anyagokat kaptak a képzés elvégzéséhez. A sikeres vizsga 1 digitalizált anyag elkészítése volt, mindenki teljesítette.

A képzést Kóger Dóra sikeresen elvégezte, segítségével könnyebben tudta teljesíteni TÉR vállalását, a könyvtári sajtófigyelés archívumának digitalizálását.

Csapó Levente részt vett a Kari Könyvtár által szervezett angol könyvtári szaknyelvi belső képzésen, melyet sikeresen elvégzett. Szaktájékoztatói munkáját nagyban segíti az így megszerzett tudás.

Kutatástámogatás

A Turizmus Tanszék számára Kóger Dóra végzi az MTMT támogatást, személyes és online konzultációval segíti az oktatók kutatómunkáját, elkészíti a közlemények és az idézések rögzítését az MTMT rendszerében.

A Könyvtár támogatást nyújt a publikálás segítésében is. Egyéni konzultációk mellett a Kari Könyvtárral együttműködve a folyóiratokról táblázatot, a publikálási lehetőségekről és a szerzői profilokról bemutatót helyezett el a Kar intranet oldalán.

Használóképzés

A Könyvtár fontos részt vállalt a felhasználóképzés óráinak megtartásában. Amellett, hogy a helyszínt biztosította 34 alkalommal, Kóger Dóra szakirodalmi kutatás és hivatkozáskészítés órákat tartott.

A Könyvtár állományának alakulása

A Könyvtár könyvállományának gyarapodása közel felére csökkent az előző évhez képest, aminek elsődleges oka az, hogy 2021-ben a Könyvtár állományába került a megszűnt Elektronikus Könyvtár egy része. Ez a dokumentumállomány növelte az előző év gyarapodását. A könyvek negyede történt vásárlással, a többi ajándékként, támogatásként került a könyvtárba.

A beszerzés módját tekintve a gyarapodás összetétele a következő:

Vétel:	28 db
Mikes Program:	265 db
Kötelezpéldány:	162 db
<u>Ajándék:</u>	<u>148 db</u>
Összesen:	603 db

Friss kötelező- és szakirodalmat vétel útján, ODR támogatással sikerült beszerezni. Az Országos Széchényi Könyvtártól kapott kötelezpéldányok túlnyomó része helyismereti mű vagy útikalauz, míg a Mikes Programból igényelt dokumentumok elsősorban a turisztikai archívumot gazdagították.

Az ajándékba kapott dokumentumok nagy része kutatók, szakemberek ajándéka. Kiemelendő Szebeni Zsolt, a Turimus.com folyóirat szerkesztőjének ajándéka, ami 69 db főleg turisztikai, helyismereti témájú gyűjtemény.

Tovább folytatódott a tanulmánygyűjtemények analitikus feltárása a jobb kereshetőség érdekében. Ebben az évben 261 analitika került feldolgozásra.

Az előfizetett folyóiratok száma 10%-kal csökkent az előző évihez képest. Ennek oka, hogy ebben az évben megszűnt, vagy ingyenesen, online elérhetővé vált néhány folyóirat. Az online előfizetett folyóiratok is feldolgozásra kerültek a katalógusban, kiadói egyeztetéssel pedig a szabadon elérhető turisztikai szakfolyóiratok cikkei is megjelentek tárgyszavazva az OPAC-ban, így növelve a szaktájékoztató hatékonyságát. 2022-ben 2408 cikk került a katalógusba.

Az idegennyelvű szakfolyóiratok többsége Q1-Q2 minősítéssel rendelkezik, elérhetők az Egyetem IP címein, vagy VPN hozzáféréssel kereshetők a kiadók honlapján vagy az adatbázisokban. Ezeknek a szakfolyóiratoknak a cikkeiből negyedévente tematikus cikkbibliográfia készült, amit megkaptak a Turizmus Tanszék oktatói és szabadon elérhetőek a könyvtár honlapján.

A könyvtárban levő dokumentumok mellett fontos az online elérhető előfizetett és nyílt hozzáférésű tartalmak ajánlása, népszerűsítése. A honlapon való közvetett megjelenítés mellett, ahol van rá lehetőség, a könyvtári katalógusban is szerepelnek a művek.

A 2023-ban végzendő leltár előzményeként megtörtént az avult, nem használt könyvek selejtezése. 613 dokumentum törlése történt meg, ezek olyan művek, melyekre nem tartanak igényt a felhasználók.

Könyvtárhasználat – szolgáltatások

Beiratkozás, könyvtárlátogatás

2022-ben a könyvtár már a normál nyitvatartás szerint várta az érdeklődőket. Ennek köszönhetően a beiratkozott olvasók száma 55%-kal emelkedett az előző évihez képest. 40%-kal nőtt a személyes használatok száma is, de továbbra is jellemző, hogy az olvasók elsődlegesen az online elérhető tartalmakat keresik.

	2021	2022
Regisztrált használó	1003 fő	1803 fő
Személyes használat	5760 fő	14424 fő
Kölcsönzések száma	4054 db	2704 db

Kölcsönzés, dokumentumszolgáltatás, könyvtárközi kölcsönzés

A hallgatók, kutatók elsődlegesen az online elérhető tartalmakat keresik. Ennek köszönhető, hogy a kölcsönzések száma majdnem 35%-kal esett vissza. Ugyanakkor jellemző a témakutatás, amihez gyakran kérik a könyvtáros segítségét. A személyes használatot erősítik a könyvtárhasználati órák, melyekre nagy az érdeklődés. Az egyéni igények segítésére pedig rendelkezésre áll a „Foglalj könyvtárost” szolgáltatás.

A könyvtárközi kölcsönzés száma ebben az évben a duplájára nőtt, teljesített kérések száma 17 db, míg a más könyvtárakhoz küldött igények száma 10 db volt. A növekedésben nagy szerepe van az egyéni témakutatásoknak.

Honlap, OPAC, online szolgáltatások

A Könyvtár honlapján, Facebook oldalán és a BGE kari oldalán folyamatosan hírt adott az aktuális szolgáltatásokról, segítette a felhasználók információhoz jutását. Havi rendszerességgel szolgáltatotta az oktatók/kutatók számára a kért témákhoz kapcsolódó témafigyeléseket, emailben, az adott cikkek, tanulmányok szkennelésével.

2022-ben tovább bővült a honlapon a „Tudástár”, melynek az online szolgáltatásokban, a szaktájékoztatóban nagy szerepe volt. A honlapon elérhető tartalmak mellett jellemző volt az OPAC használata a hozzátartozó funkciókkal, elsősorban az előjegyzés, foglalás, polcra készítés volt népszerű.

A könyvtári honlapon új szolgáltatás a „Foglalj könyvtárost”, ami témakutatás, adatbázis használat és hivatkozáskészítés témakörökben, adott helyszínen és időpontban a kiválasztott könyvtáros segítségével segíti a beiratkozott olvasó kutatómunkáját. Tovább bővült az Online könyvtár, ami jelenleg 14 db digitalizált archív tartalom az idegenforgalmi szakoktatás kezdeteiből. Ezek az anyagok szabadon elérhetők, letölthetők.

Ebben az évben megtörtént a honlap akadálymentesítése is.

A szaktájékoztató során bemutatásra kerültek az előfizetett adatbázisok és a szabadon elérhető adatbázisok is. A kollégák minden esetben felhívták a figyelmet a hivatkozás fontosságára, segítették a Harvard módszer alkalmazását.

Infrastruktúra

A 2021-es MTSZA támogatásnak köszönhetően megvalósult a digitalizáló szoba munkaállomásának és monitorjának cseréje. Az új, modern számítógéppel és monitorral hatékonyabbá vált a könyvtári munka.

A WiFi használatához nyáron jelerősítő került beszerelésre, ami a hátsó teremben segítette a WiFi elérésében. Sajnos a probléma továbbra is fennáll, a megoldás remélhetőleg 2023. tavaszára várható.

Az olvasói számítógépek meglehetősen elavultak (kb. 15 évesek), cseréjükre szükség van.

Humánerőforrás

A Könyvtár állandó munkatársainak száma 2022-ben 2 fő. A Kari Könyvtár munkatársa, Balogh Dóra heti 2 alkalommal segíti a munkájukat.

A továbbképzéseken való részvétel, szabadság kiadása, betegállomány miatti helyettesítés csak a Kari Könyvtár segítségével oldható meg.

Gazdálkodás

2022-ben a könyv beszerzésre fordított összeg teljes egészében az ODR támogatásnak köszönhető. A folyóiratokra fordított összeg emelkedett, amit az árfolyamváltozások okoztak.

A Könyvtár saját bevétele 12%-kal nőtt az előző évihez képest. Szeptembertől megváltoztak a szolgáltatási díjak, a BGE hallgatói számára ingyenessé vált a könyvkölcsönzés. Ezt ellensúlyozza a külsősök számára emelt tagsági díj és a megemelkedett késedelmi díj. A saját bevétel értéke 236.025 Ft volt.

Társadalmi Felelősségvállalás

A Könyvtár 2006. óta fogadja a Bárczi Gusztáv Készségfejlesztő Iskola tanulóit, akik a Munkahelyi Gyakorlat Programban vesznek részt. Az értelmi sérült tanulók iskolaidőben hetente egy délelőtti látogatják a Könyvtárat, ahol felkészülnek a társadalmi és munkahelyi elvárásokra. Különböző egyszerű munkákat teljesítenek, mint például a hajtogatás, ragasztás, sorrendbe rakás stb. A Könyvtár munkatársai a tanulók számára feladatokkal készülnek és mindig jó kapcsolatot építenek ki velük.

Nehézségek

A Könyvtár működésében elsődleges nehézség a létszámhiány, ami sok esetben az állomány feldolgozás és a kutatókat támogató szolgáltatások lassulását, a könyvtári rendezvények esetleges elmaradását jelenti.

Betegállomány, szabadság vagy továbbképzés esetén a Könyvtár működése csak a Kari Könyvtár segítségével lehetséges!

Budapest, 2023. február 9.

Bakonyi Andrea
könyvtárvezető